

בית כנסת קריית גלילות
נוסד 1975 רז"ה האזנים ויגד 5 ראשיל"צ

כולל רב פעלים "בן איש חי"

בראשות הרצה"ג חנן קבלן שליט"א
יוצא לאור ע"י אברכי הכולל הי"ו

מפטירין: "אנכי אנכי"
במוצש"ק מתחילין סליחות
ברכת הלבנה מיום ה' בערב
נא לשמור על קדושת הגליון!

שפטים

הדלקת נרות: 19:06
מוצאי שבת: 20:04
מוצאי שבת ר"ת: 20:38

לא כולל שירות!

בידיו. "מצטער", אמר, "גם הוניל נגמר". הגיש את המגש, ועליו שלושים שקלים... נדהמה האם: "נתתי חמישים", הזכירה. "עשרים דמי שרות", הזכיר לה המלצר...

הנמשל, הן מובן הוא. בשנה שעברה בראש השנה עמדנו לדין. ביקשנו להיכתב ולהיחתם בספר חיים, ברכה ושלוש ופרנסה טובה וגזרות טובות, ישועות ונחמות... באיזו זכות? עבור מה? "זוכרנו לחיים מלך חפץ בחיים, וכותבנו בספר החיים - למענך, אלוקים חיים". הלוא דורש אתה מאתנו מצוות ומעשים טובים, מקושטים ומעוטרים בהידורי מצוה וכוונת הלב. אם כן, מן הראוי שתקצוב לנו "דמי שרות" נדיבים.

ואבינו, אב הרחמן, הסכים. עובדה, קבלנו שנת חיים, בריאות ופרנסה, הלוואי ואף שנה לא תהיה גרועה ממנה. עכשיו נקראים אנו שוב לדין, להופיע ולהראות את התוצרת. ובכן, מודיעים אנו מראש: חלק מההזמנה כלל לא יסופק. השאר יהא פשוט ויבש, בלא הטעמה.

ולבסוף: "כדלים וכרשים דפקנו דלתיך... חוננו ועננו כי אין בנו מעשים", "הגלידה נגמרה"...

אבל הלוא עבורה ביקשתם וקיבלתם שנה טובה? אכן, את "דמי השרות" גבינו במלואם...

אכן לא קל לקבל את הדברים, אז מצאנו איזה הבדל אחד קטן בין המשל לנמשל: במשל, החזיר המלצר 30 שקלים.

בנמשל, אנחנו איננו מחזירים דבר. להיפך, אנו מבקשים חמישים שקלים נוספים...

כמה מאושר יהיה "המלצר", אם יוכל לשוב ובידו "הגלידה", להצדיק את "דמי השרות" ואף לקבל "הזמנה" נוספת ולגבות שוב דמי שרות, שהרי

המחיר לא כולל שרות. (מעין המועד) (הרה"ג ניר אריאל שליט"א)

מעשה באם, שלקחה את ילדה בן החמש לקניות. היה זה יום קיץ חם, והשמש קפחה והתישה, הרגלים כבדו והפה היה יבש. החל הילד לרטון ולהתייפח, האם הרגיעה והשקיטה. ובסופו של דבר: הבטיחה לו גלידה.

גלידה!! - ההתייפחות פסקה באחת, ואת מקומה תפסה שקיקה, ואת הבכי החליף קוצר רוח: "אמא, מתי תקני לי גלידה? איפה הגלידה? איזו גלידה תקני?..." השתרך אחר אמו ולבסוף נעצר: את הגלידה רוצה הוא כעת, ולא - לא ימשיך!

נשאה האם המותשת את עיניה. אין בכל הרחוב קיוסק אחד לרפואה, רק מסעדה מהודרת עם תעודת הכשר תקפה. "בוא", אמרה בהשלמה, "נקנה לך גלידה שם".

נכנסו למסעדה הקרירה. הושיבה את הזאטוט לשולחן ופנתה אל המלצר: "מנה גלידה, בבקשה".

הביט בה המלצר בחשדנות: "זו מסעדה, אין זה קיוסק", הבהיר.

"אני יודעת", אמרה, "אבל הרי יש לכם מנות אחרונות וביניהן גלידה. הלא כן?"

"כן", ענה, "אבל זה מחיר של מסעדה. שלושים שקלים ועוד עשרים דמי שרות".

נאנקה האם, אבל כלום ברירה בפניה? הושיטה שטר של חמישים שקלים. אורו פני המלצר, קד ואמר: "יש בתפריט גלידת שוקו עם שבבי שוקולד וגלידת וניל עם פירורי דובדבנים. אבל חוששני שהשוקו נגמר, וגם הוניל פשוט הוא..."

עצמה האם עיניה: שיהיה רק וניל, שיהיה וניל פשוט. רק שיהיה כבר, ותמשיך בדרכה...

קד המלצר ופנה למטבח. "גלידה", נאק הילד. "שקט", התחננה האם. "הלכו להביא, חכה בסבלנות".

כעבר עשר דקות מורטות עצבים שב המלצר ומגש זעיר

"שופטים ושוטרים תתן לך... ושפטו את העם":

מפני מה פותח פסוק זה בגוף שני, "תתן לך", ומסיים בגוף שלישי "את העם" היה ראוי להאמר: "תתן לך ושפטו אותך" או "תתן לעם ושפטו את העם".

ויש ליישב דרכו של עולם, כשרואים פשוטי העם כי חשובי הקהל שומעים בקול הרב או הדיין מכבדים הם אותם ומצייתים לפסקיהם; ברם, כשדברי הרב אינם נשמעים ע"י החשובים - אף ההדיטות מזלזלים בהם. וכך יתפרש הפסוק: - "שופטים ושוטרים תתן לך", הדברים הללו נאמרים לגדולי העם: "שופטים ושוטרים תתן לך" - אם תמנה עליך שופט ושוטר, ותציית לכל דבריו, בסופו של דבר יתקיים: "ושפטו את העם" יהיו הללו מסוגלים לשפוט אף את פשוטי העם. (כ"ק מרן מהר"י מפעלא ז"ע)

"לבלתי רום לבבו מאחיו": ידוע היה על כ"ק האדמו"ר

רבי שלמה מזוועהיל זצ"ל שהיה נוהג להתרועע עם פשוטי עם ומשמח את ליבם, וכל כך הפליג בעבודה זו מאד, עד שגם בעלי חיים הולכי ארבע, היו מכירים ויודעים את טוב ליבו הרחום, והיו המה משחרים לפני פתח ביתו והוא בכבודו ובעצמו היה מאכילם די והותר לקיים בעצמו "ורחמיו על כל מעשיו".

פעם שאל אותו אחד ממקורביו, מדוע יתנהג הרבי בדרך כל כך משונה להשפיל עצמו ולהתבזות כל כך, ולמה לא יכלכל דרכיו והנהגתו כדרך כל האדמו"רים הנוהגים בגינוי מלכות וכו' הרי כבר אמרו חז"ל (ב"מ 5) "פעמים שאתה מתעלם כגון זקן ואינו לפי כבודו".

השיב הרבי לעומתו: לשיטתך שאני צדיק, הרי כתוב: "צדיק יסוד עולם", היינו שהצדיק הוא היסוד ואבן הפינה של כל העולם. כשרוצים לבנות יסוד לבנין גדול כל כך, יש להעמיק החפירה מאד. לפיכך הצדיק שהוא יסוד העולם צריך להיות שפל ועניו מאוד, שכולם הולכים עליו, ורק כך יעשה יסוד ראוי לקיום העולם.

"תמים תהיה עם ה' אלקיך": הגאון רבי מנחם צבי ברלין,

ראש ישיבת 'רבינו חיים עוזר', סיפר מה שסיפר לו נכדו של החפץ חיים, למשפחת זקס, על רשכבה"ג מרן ה'קהילות יעקב' זצ"ל.

יום אחד הגיע גביר נודע לישיבת נובהרדוק, שעמדה בראשותו של הגאון רבי אברהם יפה' זצ"ל, וביקש ממנו שיציע בפניו את הבחור הטוב ביותר בישיבה, כחתן לבתו. אמר לו ראש הישיבה שיגש אל הבחור יעקב ישראל קניבסקי, והעיד שהוא הבחור הטוב ביותר. קרא הגביר לבחור זה, והחל לשאול אותו על השאיפות העומדות בפניו בבניית בית, על כל מה שכרוך בכך.

הבחור השיב על כל השאלות בסגנון אחד, ואמר שהשאיפה שלו היא להגיע ל'יראת שמים'. זה מה שהוא רוצה להיות בעצמו, זה מה שהוא רוצה לראות באשתו לעתיד, וזה גם מה שהוא רוצה לראות בביתו, רק יראת שמים.

חזר הגביר אל ראש הישיבה, ואמר שהבחור שהצעת לי הוא 'תמים מדי'... שכן כל מה שהוא רוצה, זה רק יראת שמים. והיכן לימוד התורה שלו? היכן השאיפות בידעת הש"ס?

ניגש הגר"א יפה' אל הבחור, מי שעתיד להיות רבן של כל בני הגולה, והציג בפניו את השגותיו של הגביר על כך שהוא תמים מדי. נענע הגר"א והשיב: 'כמה תמים הוא הגביר הזה שהוא חושב שיש משהו בעולם חוץ מיראת שמים!' (ברכי נפשי)

"תמים תהיה עם ה' אלקיך": מדייק הגה"ק בעל ה"חפץ

חיים" זי"ע, הכתוב מדגיש "עם ה' אלקיך" ללמדנו שעם ה' אלקיך עליך להיות תמים, אבל עם הבריות אין אתה צריך להתנהג בתמימות...

ומעשה שבאו והתלוננו בני ישיבה לפניו, על שאבדו הונם בענין רע, כאשר סוחרים שנתקשרו עמהם הוליכו אותם שולל.

השיבם ה"חפץ חיים": שכיון שהורגלתם כבני ישיבה ללכת בתמימות עם הקב"ה, סברתם בטעות שכן ראוי גם עם בשר ודם. ברם לא היא, כי הכתוב אומר "תמים תהיה עם ה' אלקיך", עמו דייקא, ולא עם בני אדם...

שאלו פעם חסידיו של הרה"ק החוזה מלובלין זי"ע את רבם: מה יותר חשוב "אדם גדול" או "תמים"? השיב להם: ודאי שתמים יותר חשוב! מכיון שהרי אנחנו רואים כשיש לפנינו שתי חלות, והאחת גדולה ולא שלימה, והשניה קטנה ושלימה, הדין הוא שצריכים לברך על הקטנה השלימה... (החפץ חיים)

"לבלתי רום לבבו מאחיו": איך בכל זאת לא ירום לבבו

כשנמצא ברום המעלה?

אומר רב זאב אידלמן זצ"ל: אדם בעל תפקיד, אין לו מה להתגאות, כמו הבלדר המעביר את הכסף לבנק וכי עשיר הוא? או הצלחת שיש בה אוכל וכי יש לה במה להתגאות על שאר הצלחות? כן האדם בכישרונותיו או במטלות שהוטלו עליו הוא לשימוש כמו צלחת, שמשמש למה שהקב"ה ייעד אותה.

עוד הרגשה עליו להבין שמה שנתנו לו את זה הוא רק כדי שישמש את האחרים, כמו למשל בעה"ב שנתן למשרת שלו מטאטא, הוא לא נתן לו את זה כדי שימכור את זה בשוק לעצמו, רק שינקה כעת את הבית, אם אדם מקבל עושר זה בשביל לחלק לאחרים וכן אם הוא חכם בתורה או מופלג בחכמה עליו להעניק מעושרו זה לאחרים.

"לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל":

מצוה לשמוע בקול חכמים, יש לזכור שגם לדור שלנו ניתנה התורה, וזאת התורה לא תהא מוחלפת.

"לא תקח שוחד": עורך דין ביקש משופט לפסול את עצמו

מלשבת בדן מכיוון שהוא השופט קיבל טובת הנאה מהצד השני. השיב השופט: אני יכול להתעלות על עצמי ולא להתייחס לטובת הנאה שקיבלתי בבואי לפסוק את הדין. זאת אומרת שהוא לא הכחיש את השרץ אלא רק ניסה להכשיר אותו. השיב לו העו"ד: אתה בעצם אומר שהנך "מנוטרל" מחובת הכרת הטוב? אז אתה לא "אדם נטול נגיעות", אתה פשוט "נטול אדם"...

"כי יפלא ממך דבר למשפט וקמת ועלית": בספר

"תורת משה" ל"החתם סופר" זצ"ל מפרש את הפסוק על דרך הערה מוסרית עמוקה: כמו בחולי הגוף כשיש לאדם איזה מיחוש, כאב, הולך אצל הרופא ומברר אם עליו להתרפא או ליטול דברים לחיזוק בריאותו,

כך בבריאות נשמת האדם, אם יפלא ממנו דבר, לפעמים יש לאדם איזה דבר פלא שנעלם ממנו, או כל ענין אחר שאינו רואה לפניו מוצא והוא חסר אונים, עליו לקיים בעצמו "וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלוךיך בו", עליו להבין שהקב"ה רוצה ממנו דבר אחד "להתעלות", לא חלילה לרדת, להישבר, ואם יעשה מה שצריך, יזכה להיות במדרגה רוחנית גבוהה יותר.

היה פעם ילד שלא הסתדר בשום מקום, ונשבר ליבו מאד, אביו שעסק לפרנסתו במטבח מוסד, קרא לו אליו ואמר לו שישים על האש שלושה סירים, באחד יתן ביצים, בשני פולי קפה, ובשלישי תפוחי אדמה, וירתיחם,

כשרתחו, הניח האב קפה בכוס, ביצה קשה בצלחת, ובצלחת שניה תפוחי אדמה, ופנה לבן ואמר לו: ראה בני מה ארע כאן, שלושתם עברו רתיחה שווה, וכל אחד הגיב בצורה שונה, התפוחי אדמה התרסקו, הביצה אדרבה התקשתה, והפולי קפה נעשו משקה טעים,

עליך לדעת שלכל אחד יש נסיונות בחיים, אבל יש שלשה אפשרויות איך להתמודד עמהם, או להתרסק איתם ביחד, או להיות אדם קשה מרוב צרות, או לדעת לנצל את הנסיונות ולהתעלות עמהם, דוגמת הפולי קפה שנהפכו למשקה טעים... בחר לך בני אמר האב בדרך הטובה ביותר עלה והתעלה.

"אל השופט אשר יהיה בימים ההם": אמר רבי משה

מרדכי חדש זצ"ל: השינוי בין השופט או "גדול הדור" אשר היה בימים ההם לבין מי שמשמש בזמן הזה הוא רק בגדלות בתורה, שאין השואה בין דור הנביאים לדור התנאים, וכן הלאה בין דור הראשונים לדור האחרונים, אבל את הכוח של מסירת התורה מימות משה שמסרה ליהושע, ויהושע לזקנים וכן הלאה כל דור מה שנמסרה הנהגתו לגדול הדור של הדור הבא, היא באותה עוצמה ובאותה חשיבות כבכל הדורות שקדמו לה, וכך היא ההכרעה בשמים כפי ההכרעה כאן באותו דור על ידי חכמיו, ולכן בדן היא חובת הציות לחכמי כל דור בלי עוררין.

הדברים אמורים בכל דור ואין זמן או תקופה שדין התורה משתנה כי זאת התורה לא תהא מוחלפת! ואין זמן שבו על האדם להחליט בעצמו בלי להישמע לחכמי התורה שבדור, כי אז הוא לא בספק שיטעה אלא בודאי שיטעה.

"שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך": זהו

הפסוק שפותח את פרשתנו כאשר המפרשים הקדושים ז"ל עמדו מתוך ציווי זה על החיוב הגדול המוטל על כל אדם באשר הוא, לשים לו גדרי בטחון "רב בריח" ו"פלדלת" שינעלו הרמטית את חושיו לבל יסטו מעשיית רצון קונם, מחסום לעיניים לבל יכשלו בראיה אסורה, לפה לבל ידבר דברים בטלים, לשון הרע ורכילות, על כל שער ושער סורג וברית, שוטר המיוחד לו.

ואגב שעוסקים אנו בשוטרים, מעשה אמיתי קראנו על שוטר שסיפר מקרה שאירע לו באחד הימים, יותר נכון הלילות. השוטר דנו, שוטר קשוח היה בטבעו, ענייני והחלטי, גם הדמעות של הנהגים שנתפסו "על חם", שבשמים לא ננעלו שעריהם, אצלו לא שינו אפילו קוצו של יוד, מהקנס שהוטל על הנהג בשל עבירת התנועה שבה מעד וכשל.

כך היה מנהגו זה רבות בשנים עד לאותו הלילה... המשטרה הציבה מחסום בנקודה מסויימת בצפון הארץ מחשש של הברחה של "מיני בשמים" מלבנון. השוטר דנו הבחין בפיג'ו חבוטה, כולה מעוררת חשד. הנהג שצווה לעצור, ירד כשלאראשו חבוש הוא בכיפה, לאחר שבדיקת הרישיון עברה אף היא בהצלחה, ביקש השוטר לפתוח את הדלת מאחור ופני הנהג חפזו... בברכיים כושלות פתח את הדלת כשלעניי השוטר הנדהמות נתגלתה ערימה של בחורים ישנים שנת ישרים. הנהג הרחמון לא הסכים להעירם משנתם המתוקה, השוטר הקשיח את ליבו והאיר עליהם בפנסו מתוך בקשה-פקודה לצאת החוצה! ארבעה עשר בחורים נכתבו בספר הזיכרון של השוטר שהודיע חגיגת לנהג על שלילת הרישיון וכניסה ישירה לספר השיאים של גינס וגם כמובן להגיע אתו לתחנת המשטרה.

הנהג ביקש לרחם על הבחורים והוריהם שחלקם מרוב עייפות פשוט השתרעו על צדי הדרכים והמשיכו בשנתם העריבה, אך השוטר בשלו ומי ישיבנו אחור?! לפתע צלצל הפלאפון, אשתו של השוטר דיברה בבהלה: "הבן התקשר לפני שעות... הוא יצא מלבנון... הוא עדיין לא הגיע... השיחה התנתקה, הוא נסע בטנדר עמוס לעייפה...". האבא- השוטר ביקש מאשתו שלא תדאג, הוא ידווח לה בעוד דקות ספורות אם יהיה לו עדכון חדש... בינתיים, התחיל להאיר עם פנסו לעבר הבחורים השרויים בצדי הכביש כשלתדהמתו מגלה לפתע את בנו יקירו. הבן שהחל לקלוט שאביו נמצא לפניו, בא לצעוק בשמחה "אבא!", אך השוטר היסה אותו לפני שיהיה מאוחר: "תשתוק בן, אל תעשה לי בושות". עתה, פנה אל הנהג ואמר לו: קח חלק מן הבחורים ואני את השאר. לשאלת הנהג המופתע "מה עם הדו"ח? ויתרת לי? כל הכבוד, רואים שאתה שוטר עם לב...", עונה השוטר דנו כלאחר יד: "חשבת על מה שאמרת, לא בגללך ויתרתי, פשוט חשבת על ההורים שלהם..."

אחים יקרים, סיפור אמיתי זה מסר רב טומן בחובו. אותו שוטר עם העקשנות שלו, יכול היה להשאיר את בנו ושאר בחורים ישנים עד אור הבוקר בצדי הדרכים, כאשר הוריהם על מיטותיהם מתהפכים... לכל שער ושער אכן צריך שוטר, אך לשער הלב צריך את מאזני המשקל המדודים ביותר, מתי הדבר נחשב למצווה ומתי לעבירה, כל נגיעה קטנה עלולה לשנות את ההחלטה לטוב ולמוטב. בימים קדושים אלו, שומה עלינו לעשות חשבון בנפשנו, לראות עד כמה הנגיעות מטות אותנו חלילה מדרך הישר, שחלילה לא נמצא יום אחד את בנו - הנשמה שבקרבו מוטלת דחופה, דהויה וישנה בצדי האשפה.

"יד העדים תהיה בו בראשונה להמיתו":

כתוב בספר "טעם ודעת" שכשאדם רואה דבר עבירה, נעשה עליו רושם ומתקרב חומרתה בעיניו ולכן ציוותה התורה שהעדים שראו את החוטא עובר עבירה יהיו ראשונים לתת לו את עונשו המגיעו, בכדי שיחזור רושם וחומר האיסור של העבירה בעיניהם.

ידוע שכשהיה האדמו"ר ר' אהרן מבעלז זצ"ל רואה בשבת קודש רכב נוסע, היה אומר מסתמא זה גוי ואם זה יהודי מסתמא יש שם יולדת או איזה פיקוח נפש. ולפי הענין שהתבאר למעלה לא היה בזה רק סתם לימוד זכות על ישראל אלא כדי שאצלו לא יתקרב חומר העוון הנורא של חילול שבת, ועל ידי שהעלה בליבו שבדאי הנוסע הזה לצורך פיקוח נפש נוסע, ממילא אין כאן חס ושלוש עבירה כלל.

"ושפטו את העם משפט צדק": מעשה בשני בני אדם

שהלכו במדבר לאחד היה שני לחמים בסלו, ולשני היה שלשה לחמים, בעברם במדבר הגדול, אדם נוסף התלווה למסעם ובפיו בקשה, היות ורעב הוא ולא בא אוכל לפיו כבר יומיים, מבקש הוא להשתתף עמם בסעודתם, ואח"כ יתן להם מעות דמי השתתפות. הוציאו את חמשת הלחמים מהסל, אכלו שלושתם יחד, ולאחר הסעודה הוציא האורח חמשה דינרים ונתן לפנייהם דמי השתתפות בסעודה.

התחילו דין ודברים ביניהם, בעל ה-ג' לחמים טען שמגיע לו ג' דינרים, כי היה לו ג' לחמים, והשני צריך לקבל רק ב' דינרים כנגד ב' כיכרותיו, והשני טען הרי כולם אכלו יחד מכל הלחמים, ולכן מן הדין לחלק את חמשת הדינרים לשניהם שווה בשווה, וכל אחד יקבל שני דינרים ומחצה.

הלכו לשאול את ה"אבן עזרא" זצ"ל מה לעשות, וענה להם בחכמה, בעל השלשה לחמים יקבל ארבע דינרים, ומי שהביא ב' לחמים יקבל דינר אחד. השתוממו מאוד בעלי הדינים, על הפסק הזה, ושאלו על כך את האבן עזרא, אמר להם שמעו ואסביר לכם:

הרי יש כאן חמש לחמים, ואכלו מהם שלשה אנשים, א"כ איפה חלקו כל לחם לשלש, הרי לך יחד חמשה עשר שלישי לחמים, וכל אחד אכל ה' שלישים, א"כ זה שהביא ג' לחמים, הביא למעשה תשעה שלישים, ובעצמו אכל חמשה שלישים, א"כ נשאר במה שנותר לחברו ד' שלישים, וע"כ יקבל ד' דינרים, והשני שהביא ב' לחמים, הביא בעצם ששה שלישים, ה' שלישים אכל בעצמו, א"כ נשאר שנותר לחברו שלישי אחד, וע"כ יקבל רק דינר אחד.

"כי האדם עץ השדה": הרבה הקבלה מצינו בין האדם לעץ

השדה, וכאן נתמקד על פרט אחד מיני רבים. כידוע עץ השדה אינו גדל ביום אחד, זורעים, משקים, מזבלים, מנכשים וכו' וכו',

לאדם מן הצד לא ניכרים שלבי גדילתו של העץ, רק אחרי תקופה, פתאום מבצבצים ועולים מן האדמה עלים ויותר מאוחר ענפים, וכן הלאה עד לגדילתו הסופית.

כמו כן, אדם הלומד תורה, שומע שיעורי תורה, מתפלל, משתדל בתיקון מידותיו, לא ניכר אפילו לו עצמו את תהליך גדילתו הרוחנית, לפעמים נופל לייאוש כשנדמה לו שלא התקדם כלום, אבל פתאום לאחר זמן, כשמסתכל אחורה, רואה איך נהפך לאיש אחר, מעולה באישיותו.

רב שמאי צאהן זצ"ל המשיך זאת: לאותו שעון התלוי באחת הערים באנגליה, שמחוגי השעון שלו אינם זזים, רק כל חמש דקות, לאדם מן השורה גם כעבור ארבע דקות, נדמה שלא זז כלום, אבל פתאום בדקה החמישית, זז המחוג בחמש דקות, אז ניכר היטב ההבדל ממקודם. וזה עלינו לדעת ברור, שכשעובד את ה' כמו שצריך, הוא מתקדם ומתעלה גם אם נדמה לו שלא.

"לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' אלקיך

אשר תעשה לך": בפשטות מסביר רש"י: אזהרה לנוטע אילן ולבונה בית בהר הבית.

אך הגמרא במסכת סנהדרין (ז ע"ב) דורשת: "אמר ריש לקיש: כל המעמיד דיין שאינו הגון, כאילו נטע אשרה בישראל, שנאמר 'שופטים ושוטרים תתן לך' וסמך ליה 'לא תטע לך אשרה כל עץ'".

שאל הגה"ק רבי חיים מברסק זי"ע - לכאורה, מה הדמיון בין אשרה לדיין? וביאר שכשאדם לוקח כסף והופך אותו לעבודה זרה - זה ודאי מאוס. אבל עץ - לא יודעים שהוא שייך לעבודה זרה. יש לו גזע, ענפים ועלים בדיוק כמו לעץ שאינו עובד עבודה זרה.

כך הוא שייך גם בדין שאינו הגון: הוא לבוש 'פראק' כמו כולם, יש לו זקן לבן כמו כולם, אף אחד לא יודע שאינו הגון...

"והיתה עמו וקרא בו כל ימי חייו וגו' לבלתי רום לבבו":

כותב בספר "כתב סופר" בביאור הפסוק, על המלך יש דין לדאוג שלא יקלו בכבודו, כי כבוד כל המלכות תלוי בו, אבל אם ילמד ליראה את ה' וקרא בספר התורה כל ימי חייו, לא יהיה צריך שום הנהגה חיצונית כדי שיכבדו אותו, אלא הכל יהיו מעריצים אותו ויכבדו אותו מעצמם מתוך הערכה אמיתית, ואז לא יצטרך שירום לבבו לכבוד המלכות, כי אפילו ינהג בענווה יתירה יכבדו אותו כשיכירו ברום ערכו ומעלתו.

"וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם עליו והכהו נפש ומת ונס אל אחת הערים האל ושלחו זקני עירו ולקחו אותו משם ונתנו אותו ביד גאל הדם ומת לא תחוס עינך עליו ובערת דם הנקי מישראל וטוב לך":

בפרשתינו עוסקת התורה בעניין 'גואל הדם', שמי שהרג נפש בשגגה, צריך הרוצח לברוח לערי מקלט, ובכך יציל את נפשו, אבל אם הוא לא ברח, יכול קרובו של הנרצח להרוג את הרוצח מדין 'גואל הדם'. אולם צריך לדעת, שעיר מקלט מועילה רק לרוצח בשוגג, אבל מי שרצח במזיד גם אם ברח לעיר מקלט, יכול גואל הדם להורגו שם.

ורבנו האור החיים הקדוש מבאר את כל הפרשה, בדרך רמז על היצר הרע, שהורג המון נפשות מישראל, ולעתיד לבוא הוא ירצה להינצל וינס לעיר מקלט, אך זה לא יועיל לו, כי הוא הרג את נשמות בני ישראל במזיד, ולכן הקדוש ברוך הוא יהרוג את היצר הרע, גם אם ינס לעיר מקלט.

וכך מפרש רבנו את הפסוקים, 'וכי יהיה איש שנא לרעהו' היצר הרע נקרא 'שנא' כי אין שנא לאדם כמו היצר הרע, 'וארב לו וקם עליו' שהוא אורב לאדם להחטיאו, ויצר הרע מסביר לאדם על העבירה שהיא מצוה, ועל ידי שהוא מכשילו בשוגג הוא כבר יכול להחטיאו במזיד. ועל ידי החטא הוא 'קם' ומתגבר ושולט על האדם, ועל ידי כך 'והכהו נפש ומת' - שהוא חובל ומכה את הנפש, ועל ידי החטא תמות הנפש.

'ושלחו אותו זקני עירו' הם הבית דין של מעלה ששם הוא עירו ומקומו של השר אדום ונתנוהו ביד גואל הדם שיתנו את היצר הרע ביד אבינו שבשמים, שהוא גואל דמם של ישראל, 'ומת' שימות בעצמו על ידי נגיעת יד הקדוש ברוך הוא בו, שה' יתברך מושיט אצבעו ביצר הרע, ושורפו.

וממשיך הפסוק ואומר 'ובערת דם הנקי מישראל' שהרי כמה דמים רבים ששפך באורבו, ואז יהיה 'וטוב לך' כי בהבטל רוח הטומאה, תהיה נשלמת בחינת הטוב אצל בני ישראל.

שופר - אזעקת אמת: בימים אלו מנהג ישראל שתוקעים בשופר לעורר לשוב בתשובה, אבל מי ש"כבד שמיעה" לא שומע, ראשית כל עלינו להכין את אוזנינו שיוכלו לשמוע, שקולו של השופר אכן יגרום לנו להתעוררות, ההכנה תלויה "בלב", כשהלב מבין את גודל הימים הבאים, ממילא שומע נכון את קול השופר, ילד קטן שלא יודע מה טיבה של אזעקה בזמן אמת, חושב שזו עוד מגנינה עריבה הנשמעת ברקע, אבל כשרואה שכולם מבוהלים בשעה שנשמעת האזעקה, מבין שיש כאן משהו שצריך לפחד, כשהלב מתבונן אפילו רק במאורעות הזמן האחרון, יכול בנקל להתעורר שיש לשופר משהו לומר: שיש דין ויש דיין בעולם.

תשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזרה: אין אדם שלא מייחל שייצא משפטו לטובה אבל התורה הקדושה מתנה את התוצאות במספר פעולות שהאדם יבצע הפחת רצון ונכונות להשתנות, להתנהג טוב יותר, הם מוסיפים להוציא משפטו לטובה, אבל קבלה למעשה שאדם בפועל מראה על שינוי, אפילו הקטן ביותר, ודאי וודאי שישפיעו עליו שפע חסד ורחמים. אדם שלא זכה עדיון בזכות העצומה לשמור שבת כהלכה יכול להתחיל בדברים קטנים, אבל ההשפעה שלהם על האדם ועל מעשיו הם גדולים ועצומים גם אם בעינינו נראה כי קטנים המה: לכבות את הנורה במקרה לפני שבת, שלא תדלק על ידי כל פתיחה של המקרה, מה קושי יש בדבר ומאידך ממה איסורי שבת ניצל. הדלקת נרות על ידי אם-הבית לפני שבת, מעשה קטן ששכרו גדול.

לבקש מאת הקב"ה כל יום על הילדים, שיתחנכו בדרך טובה וישרה, בקשה קצרה אבל עם הישגים עצומים. להתרגל להודות לה' יתברך על כל הטובות שהוא מרעיף עלינו יום יום, בריאות איתנה, פרנסה, ילדים, ולבקש על העתיד. כמובן זוהי התחלה, אבל התחלה טובה וחשובה, ואם יזכה, ימשיך הלאה.

אלול: סיפר ה"חפץ חיים זצ"ל: שפעם בעת ביקור הצאר ניקולאי באחד מבתי הסוהר התחנן אליו אסיר אחד שיורה להעלות לו את מנת האוכל, צחקו ממנו משרתי הצאר רק כזו בקשה טיפשית מצאת לבקש מהצאר, עליך היה לבקש לכל הפחות שישחררו אותך, ואז כל הבעיות יפתרו, אמר ה"חפץ חיים": מגיעים ימי הרחמים עלינו להקדיש את תפילותינו לא על דברים פעוטים של מה בכך, אלא לבקש בגדול על גילוי כבוד מלכותו יתברך, על הגאולה השלמה ואז ממילא כל שאר הבעיות הקטנות יפתרו.

'לך ה' הצדקה ולנו בושת הפנים': הרב יוסף שלמה כהנמן זצ"ל מפוניבז' היה אומר: כידוע אדם מתמלא בושא וכלימה כשהולך על פתחי נדיבים לקבל תרומה, וסיפר על עצמו איך שבזמן שהקים את ישיבת "פוניבז'" וכיתת רגליו ממקום למקום לאסוף כסף לבנותה, לפעמים בהגיעו לבית איזה גביר, היה מתפלל בליבו שאיש לא יהיה בבית, ולא יעמוד כך מולו מרוב בושת פנים, אבל כל זה כשאתה בא לקחת כסף ששייך לאחרים, דבר לא שלך, אבל אילו היה זה הכסף הפרטי שלך הנמצא בידי אחרים, פשוט שאיש לא היה מתבייש לדפוק על פתח הדלת ולתבוע את כספו, ואם כך שאל, מדוע אין אנו מתביישים לעמוד כעני בפתח ולבקש מאת "אבינו מלכנו" את כל הדרוש לנו?

התשובה היא: משום שיש לנו הרגשה שהכל שייך לנו, הכל הוא רכושנו הפרטי, החיים, הפרנסה, המזון והמחיה... אבל אילו ידענו שבעצם אין לנו מאומה! וכל מה שיש לנו הוא של ה' יתברך, פשוט שהיינו מתמלאים בושא לעמוד ולבקש על נפשנו, וזהו מה שאומרים "לך ה' הצדקה" וכל מה שאנחנו מקבלים היא מתנת חנם מצדקת ה' וממילא "לנו בושת הפנים".

קדמי ביטוחים

בהנהלת ר' קדמי

המרכז הארצי לביטוח רכב

מחירים הכי זולים, תנאים הכי טובים,

והעיקר כולם בבית מרגישים.

זירה. עסק. חיים.

פנסיה. מסכנתא.

***2770 מתקשרים ומרוויחים...**

ר' קדמי במערת המכפלה בחברון

לע"נ: ר' משה בר גימול,
מרת רחמה בת ביחה,
ר'אברהם נתניהו בר אסתר
רוזה וניסים בני רחמה ז"ל

לעילוי נשמת
קלוד מכלוף בן חסיבה
מיכל בת רינה
ז'קלין בת ממו ז"ל

לעילוי נשמת
ר' יצחק ונונו בן ממו
ראובן פרץ בן שמחה
רחל בת זלבה ז"ל

לעילוי נשמת
איזה בן זקן בת קמרה,
שמעון ונונו בן ממו, פולת
נוטא דחן בת קמרה, אברהם
שלום (רובן) בנות בן קמרה

לרפואה והצלחת
אליס ונונו בת קמרה,
יונה בת אסתר, אראלה
בת לילי, אריאב בן שרה

לרפואה והצלחת
אהרון רונן בן אליס
ויצחק ונונו ומשפחתו